

Tekst | Control Media Beeld | Arjan Stadhouders Fotografie

Het gat tussen Aalmarkt en Breestraat, je kijkt naar de achterkant van de Breestraat met links het zadeldak van buurman de Waalse kerk. Rechts komt de Grote Zaal met voor de verbouwing dichtgetimmerde rondgangen naar voren

Na jaren van plannen en budget bij elkaar schrapen, is het in Leiden zover. De Stadsgehoorzaal maakt zich gereed voor de toekomst. Enige minpunt: de Stadsgehoorzaal moest daarvoor de Grote Zaal twee jaar op slot doen. Alleen zo ontstaat er voldoende ruimte voor een verbouwing en genoeg plek voor een uitbreiding met een nieuwe Kleine Zaal.

BouwInfo

BOUWPROGRAMMA Kleine Zaal, 2 foyers, kantoor en kantoren

OPDRACHT BV Stadsgehoorzaal & De Waag, Leiden

ONTWERP Architecten Van Mourik, Den Haag

ADVIES Peutz, Zoetermeer (Akoestisch advies)

UITVOERING Hillen&Roosen (Amsterdam)

INSTALLATIES Endenburg electrotechniek (Rotterdam)

Entree van Stadsgehoorzaal verraadt op het eerste en het tweede gezicht de talloze verbouwingen, de sfeer is het resultaat van een verbouwing uit de jaren zestig, maar zelfs onderdelen van het zeventiende eeuwse St-Catharinagasthuis zijn nog zichtbaar

Leiden | Stadsgehoorzaal

De geschiedenis van de Leidse Stadsgehoorzaal is lang en kleurrijk. De eerste Stadsgehoorzaal is te danken aan de opleving van het culturele leven tijdens de Verlichting en was te vinden in de Lokhorststraat. Sinds 1826 is de (tweede) Stadsgehoorzaal aan de Breestraat gevestigd geweest, het resultaat van een verbouwing van het St Catharinagasthuis. Ook in de jaren daarna is er periodiek aan het complex gesloopt en bijgebouwd. De monumentale voorgevel aan de Breestraat in Hollandse Neo-Renaissancestijl met de fraaie zuilengalerij bijvoorbeeld gaat terug tot 1891, een ontwerp van architect Knuttel. De huidige Grote Zaal is voor het laatst verbouwd in 1996 naar een ontwerp van architectenbureau ZaanenSpanjers uit Amsterdam. Volgens de Leidenaren is de Grote Zaal in Nederland de op één na beste zaal voor klassieke muziekuitvoeringen. De beste zaal is onweerlegbaar de Grote Zaal van het Amsterdamse Concertgebouw, een iets oudere tijdgenoot.

Zink

Sinds 2004 tekent Peter Vermeulen van Architecten Van Mourik uit Den Haag aan de plannen voor de 2e fase van de renovatie. De plannen maken onderdeel uit van een grotere herstructurering van het winkelgebied. De oude Aalmarktschool en de in 1962 gebouwde foyers en bedrijfskeuken zijn verdwenen om plaats te maken voor een nieuwe Kleine Zaal op de piano nobile met daaronder foyers een voor de Grote Zaal en een voor de Kleine Zaal en nieuwe keukens en kantoren die zullen voldoen aan alle ARBOwettelijke normen. Om te voldoen aan de gestegen milieueisen, rijden de vrachtwagens voortaan het gebouw binnen om zonder lawaai voor de burens geluidsinstallaties en decors te kunnen lossen. De architecten ontwierpen hiervoor een zogenoemde James Bond-deur die haast onzichtbaar in de gevel langs de Aalmarkt is verwerkt. Alleen het ritme van de fraaie gevel van de gesloopte Aalmarktschool lieten de architecten terugkeren in hun nieuwbouw. De artiesten krijgen een voor het eerst in

het bestaan van de Stadsgehoorzaal een eigen artiestenfoyer. Zink speelt een belangrijke rol in het ontwerp. Het bekleedt de bovenste verdieping en loopt door in het hoge gewelfde dak van de Kleine Zaal. Door het zink ook aan te brengen op de rondlopende geveldelen van de Grote Zaal aan het binnengebied brachten de architecten meer eenheid aan in het allegaartje van dit nogal wild uitgegroeide historische gebouwencomplex.

Op het bot

Veel van de bouw vindt plaats met prefab elementen met het oog op een zo snel mogelijke bouw en om de krappe bouwlocatie in de Leidse binnenstad te ontzien. De Kleine Zaal zal fungeren als een geschikt podium voor kleinere producties en aankomend talent. Een lange wens van de huidige directrice van De Stadsgehoorzaal Petra Unger. Daarnaast zal de aanwezigheid van de Kleine Zaal een nieuwe inkomstenbron ontsluiten door het complex te verhuren aan derden voor het houden van congressen. Beide zalen krijgen een eigen ingang wat het gebruik nog flexibeler maakt en daarmee een gezonde financiële exploitatie eenvoudiger. De deuren gaan weer open voor de aftrap van het theaterseizoen 2009/2010. Twee jaar later dan oorspronkelijk gepland stond. Om de renovatieplannen haalbaar te houden is de laatste twee jaar tot op het bot in de plannen gesneden. Iedereen is blij dat sinds november 2007 de bouwers eindelijk aan de slag kunnen. ■

Projectinfo

■ 'Mooie uitdaging voor Endenburg Elektrotechniek'

De realisatie van het vernieuwingsplan rond de Stadsgehoorzaal in Leiden is een uitdagend en in veel opzichten complex project. Dat geldt ook voor de elektrotechnische installaties, waarvan de uitvoering is toevertrouwd aan het Rotterdamse Endenburg Elektrotechniek. Wout van Loon, verantwoordelijk projectleider bij Endenburg, licht de bijdrage van Endenburg toe. 'Wij verzorgen de aanleg van de algemene verlichting- en krachtvoorzieningen, alle inbraak- en brandbeveiligingsystemen en alle infrastructuur voor de intercom en datacommunicatie. Daarnaast verzorgen we alle infrastructuur voor de theatertechniek (licht&geluid). De specifieke theatertechniek wordt later geïnstalleerd door een ander gespecialiseerd bedrijf.'

Niet recht-toe recht-aan

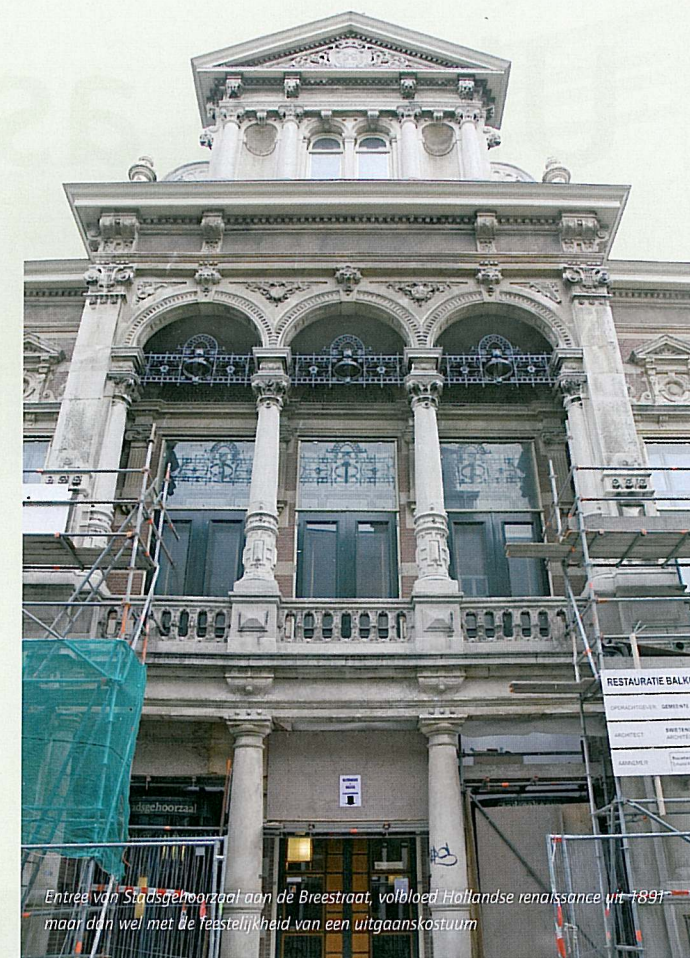
Voor de werkzaamheden ter plekke in Leiden in uitvoering gaan, is bij Endenburg Elektrotechniek in Rotterdam al veel voorbereidend werk verricht. Van Loon: 'Onze afdeling Utiliteit werkt de bestektekeningen van adviesbureau Halmos tot concrete werktekeningen uit. Bij de uitvoering hoort ook het nodige bouwkundige werk: uitsparingen voor leiding-/kabeldoorvoeren, inbouwvoorzieningen voor contactdozen. Allesbehalve een doorsnee-project', oordeelt Wout van Loon. 'We krijgen te maken met een mix van nieuwbouw en bestaande bouw. Bovendien betreft het een monument. Niet bepaald veel recht-toe recht-aan werk. Wel veel hoeken en bochten, afwisselend grote en kleine ruimten, en veel niveauverschillen. We zullen alles heel nauwkeurig op elkaar moeten afstemmen. Kortom: een mooie en leuke uitdaging voor Endenburg Elektrotechniek.'

■ Meer informatie

Endenburg Elektrotechniek B.V., Rotterdam

Telefoon | 010 4523822

Website | www.endenburg.nl

Entree van Stadsgehoorzaal aan de Breestraat, volbloed Hollandse renaissance uit 1891, maar dan wel met de reestelijkheid van een uitgaanskostuum